

บทที่ 10

แผนการสอนและการฝึกทักษะการสอน ภาษาไทย

ความสำคัญของแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียน

แผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียน เป็นแผนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ได้ทันที เนื่องจากคู่มือการสอนภาษาไทยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบทเรียนไว้เป็นบทใหญ่ๆ ใช้เวลาเรียนมาก เมื่อจะนำไปใช้สอนจะต้องแจกแจงหัวข้อหรือจัดเนื้อหาใหม่ จัดทำรายละเอียดใหม่ให้เหมาะสมกับการสอนแต่ละครั้ง จึงจะนำไปใช้สอนได้ ซึ่งไม่สามารถใช้ได้ทันทีทั้งนี้ ดังนั้น การจัดทำแผนการสอนระดับบทเรียนจึงมีความสำคัญสำหรับครูมาก แต่ในการจัดทำแผนการสอนระดับบทเรียนนั้นจะต้องอาศัยเวลา ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนของครูจึงจะเขียนแผนการสอนให้ได้ดี เพราะในแต่ละแผนจะต้องมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายรูปแบบ ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนหลายๆ ชนิด ตลอดจนรูปแบบของการวัดผล ซึ่งทุกอย่างจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของแต่ละแผน แผนการสอนระดับบทเรียนมีความสำคัญต่อครู ดังนี้

1. ช่วยในการเตรียมการสอนสำหรับครู เพราะในการสอนครั้งหนึ่งๆ นั้น ครูจะต้องเตรียมเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ การวัดผล แต่ถ้าครูมีแผนการสอนใช้ก็จะช่วยครูไม่ต้องเสียเวลาคิดนาน เพียงแต่ดูแผนการสอนแล้วจัดเตรียมทุกอย่างไว้ล่วงหน้าได้เลย จะทำให้ครูไม่เหนื่อยมากและมีกำลังใจกำลังกายในการสอนอย่างเต็มที่

2. ในกรณีที่ครูสอนภาษาไทยไม่สามารถทำการสอนได้ ครูคนอื่นยอมจะมาสอนแทนได้ทันที ถ้ามีแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียนไว้ จะทำให้การเรียนของผู้เรียนไม่ขาดตอน หรือเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

3. การจัดทำแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียน เป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้สอนสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นได้อีก เพราะหลักสูตรได้เปิดกว้างไว้ให้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นมากขึ้น

4. ปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้มีผู้คิดค้นนวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนมาใช้มากขึ้น ครูควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งถ้าครูสามารถจัดทำแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียนด้วยตนเองก็จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยดำเนินไปด้วยความราบรื่นและทันสมัย

สำหรับในการจัดทำแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียนนั้นมีหลายลักษณะ เช่น

1. จัดทำโดยคณะกรรมการระดับจังหวัดหรืออำเภอหรือเขต ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จังหวัด / อำเภอ/เขต ผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยอาศัยแผนการสอนของกรมวิชาการเป็นแนวทาง แล้วนำไปใช้ซึ่งจะเป็นแผนการสอนที่ใช้ในพื้นที่ระดับกว้าง

2. จัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน ผู้ที่ร่วมทำแผนการสอนจะมาจากพื้นที่ในวงแคบลงมา ดังนั้น แผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียนที่ได้ จะใช้ในแต่ละโรงเรียนได้ดี และเหมาะสมกว่าแผนการสอนที่จัดทำโดยคณะกรรมการในข้อ 1

3. ครูผู้สอนแต่ละคนเป็นผู้จัดทำขึ้นใช้เอง วิธีนี้จะเป็นการใช้แผนการสอนที่เหมาะสมที่สุด ตรงกับความต้องการมากที่สุด แต่ในการจัดทำแผนการสอนนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียนจึงจะทำได้ดีและใช้ได้เต็มที่ เกิดประโยชน์สูงสุด

องค์ประกอบของแผนการสอน

แผนการสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่จะใช้เวลาสอนแผนละ 3 คาบ(รวม 60 นาที) และแต่ละแผนมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วยย่อยของแผนนั้น ๆ
2. สาระสำคัญ การสอนนั้นมุ่งเน้นสาระสำคัญอะไรบ้าง
3. จุดประสงค์ ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้แล้วเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. เนื้อหา กำหนดเนื้อหาให้ชัดเจนว่าจะสอนอะไรบ้าง
5. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนนั้นๆว่าจะให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง หรือได้ปฏิบัติอะไรบ้าง กำหนดไว้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และควรตรวจสอบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยว่า ได้ปฏิบัติครอบคลุมจุดประสงค์ทุกข้อในแผนหรือไม่
6. สื่อการเรียนการสอน เลือกใช้สื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะปฏิบัติ
7. การวัดและประเมินผล เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และควรทำให้ชัดเจน

ขั้นตอนการเขียนแผนการสอน

1. ศึกษาเอกสารและสื่อต่าง ๆ ดังนี้

1.1 หลักสูตร ผู้เขียนแผนการสอน ควรศึกษาหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ และเนื้อหาของหลักสูตรในระดับชั้นนั้น ๆ

1.2 คู่มือการสอนภาษาไทย กรมวิชาการ ได้จัดทำขึ้นคู่มือการสอนภาษาไทย เพื่อให้เป็นคู่มือครูสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนซึ่งใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา มีคำชี้แจงและรายละเอียดที่จะนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละบท และจะกำหนดจำนวนคาบในการจัดการสอนไว้ด้วย

1.3 หนังสือเรียนภาษาไทย ควรศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทย แต่ละบทว่ามีอะไรบ้าง แล้วกำหนดว่าในบทนั้นจะมีกี่แผน แผนใดสอนเรื่องใด ก็คาบ โดยศึกษาควบคู่ไปกับคู่มือการสอนภาษาไทย

1.4 ปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน ในแต่ละปีการศึกษา มีกำหนดให้เรียน 200 วัน หรือ 1,000 ชั่วโมง สำหรับกลุ่มทักษะซึ่งประกอบด้วย คณิตศาสตร์ และภาษาไทย มีเวลาเรียน ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 กำหนดไว้ 50 % หรือ 1,500 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 กำหนดไว้ 35 % หรือ 1,050 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กำหนดไว้ 25 % หรือ 750 คาบ

จากกำหนดเวลาเรียนของกลุ่มทักษะดังกล่าว อาจแยกจำนวนคาบเป็น
คณิตศาสตร์ และภาษาไทยโดยประมาณ ได้ดังนี้

ระดับชั้น	คณิตศาสตร์(คาบ)	ภาษาไทย(คาบ)	รวม (คาบ)
ป. 1-2	450	1,050	1,500
ป. 3-4	350	700	1,050
ป. 5-6	250	500	750

การจัดทำแผนการสอน ควรจัดทำให้สัมพันธ์กับปฏิทินการปฏิบัติของโรงเรียน
เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปเหมือน ๆ กันทั้งโรงเรียน เนื่องจากมีวันสำคัญทางราช
การที่จะต้องปิดโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมพิเศษเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ดังนั้น ควรคำนึงถึงจำนวน
เวลาสอนให้สอดคล้องกับปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย

1.5 หนังสือเรียนหรือเอกสารอื่น ๆ ที่ครูใช้ประกอบการสอน เช่น หนังสือ
เสริมประสบการณ์ หนังสือแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนหรือการวัดและ
ประเมินผลชนิดต่าง ๆ เอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ครูควร
ได้ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากหนังสือเรียนเพื่อจะช่วยให้เขียนแผนการสอนได้ดี
ยิ่งขึ้น

2. พิจารณาเรื่องที่จะเขียนแผนการสอนว่ามีเนื้อหาอะไร มากน้อยเพียงใด
ต้องการสอนให้เกิดมโนคติอะไร ควรตั้งจุดประสงค์ว่าอะไร กำหนดเวลาเรียน จะวัดและประเมิน
ผลด้วยวิธีใด

3. กำหนดรูปแบบของแผนการสอนว่าจะมีหัวข้อหรือองค์ประกอบอะไรบ้างเพื่อ
ให้ได้สาระครบถ้วน

4. กำหนดเรื่อง เนื้อหาและจุดประสงค์ลงไป ในแต่ละแผนให้เหมาะกับเวลา
เรียน โดยทำเป็นโครงสร้างแผนการสอนแต่ละบทก่อนจะดี แล้วนำไปเขียนแผนการสอนอย่าง
ละเอียดอีกทีหนึ่ง เพื่อจะได้ครอบคลุมเนื้อหา และมองเห็นภาพรวมได้ชัดเจน

5. ลงมือเขียนแผนการสอนทีละแผนตามหัวข้อที่ตั้งไว้ จนครบทุกแผนในแต่ละ
บท

6. เมื่อเขียนแผนการสอนเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบความสอดคล้องของ
องค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการสอน เช่น

6.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่

6.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์หรือไม่ กิจกรรมมีเพียงพอที่จะให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดมโนคติตามที่ต้องการหรือไม่ หากยังไม่พอหรือไม่ครอบคลุมควรเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

6.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนหรือการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ถูกต้องตามกระบวนการเรียนการสอนหรือไม่ หรือสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด

6.4 สื่อการเรียนการสอนมีครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกิจกรรมหรือไม่ เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์หรือไม่

6.5 การวัดและประเมินผลเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่

7. ควรนำแผนไปทดลองใช้สอนเพื่อหาข้อบกพร่องหรือเมื่อใช้สอนแล้วพบข้อบกพร่องอย่างไรควรนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อเก็บไว้ใช้ในโอกาสต่อไป

ตัวอย่างแนวการสอนและแผนการสอน

แนวการสอนและแผนการสอนภาษาไทยที่จะนำมาให้นักศึกษาได้ศึกษาเป็น ตัวอย่างนี้ เป็นของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ (2539) ได้จัดทำขึ้นเพื่อแจกให้กับโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั่วประเทศ โดยมี จุดประสงค์เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของ หลักสูตร ซึ่งจะแยกออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นตัวอย่างการเขียนสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทที่ 1-10

ส่วนที่สอง เป็นตัวอย่างการเขียนโครงสร้างแผนการสอนภาษาไทย บทที่ 1 เรื่อง ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

ส่วนที่สาม เป็นตัวอย่างการเขียนแผนการสอนภาษาไทย บทที่ 1 เรื่อง ให้ทุกข์แก่ ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว แผนการสอนที่ 1, 5, 6, 8 และ 10

ส่วนที่ 1 แนวการเขียนสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทที่ 1-10

บทที่ 1 เรื่องให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจแล้วสามารถตอบคำถามและบอกเหตุการณ์ของเรื่อง ช่วยให้เขียนโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องได้
2. การอ่านในใจแล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และอภิปรายในหัวข้อที่กำหนด จะช่วยให้สรุปแนวคิดของเรื่องได้
3. การรู้ความหมายของคำว่า “พยางค์” “คำ” “วลี” หรือ “กลุ่มคำ” ช่วยให้จำแนก พยางค์ คำ วลี หรือกลุ่มคำได้
4. การมีมารยาทในการฟังและพูด ทำให้การติดต่อสื่อสารได้รับผลสำเร็จมากขึ้น
5. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนได้ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการเล่า การเขียนนิทาน และการเขียนบทละครได้ดี
6. การอ่านออกเสียง โดยการฝึกอ่านคำยาก อ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำที่เป็นอักษรควบและแบงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง จะทำให้อ่านได้ถูกต้องคล่องแคล่วขึ้น
7. การอ่านออกเสียง โดยรู้จักใช้น้ำเสียงตามอารมณ์ของตัวละคร เน้นจังหวะหนักเบา ออกเสียงเหมือนเสียงพูด ช่วยให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. การคัด เขียนคำและข้อความ เน้นความถูกต้องรวดเร็ว สวยงาม มีระเบียบ และการใช้พจนานุกรมจะช่วยให้แต่งประโยคได้ถูกต้องตามความหมาย
9. การใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน
10. การมีนิสัยที่ดีในการเขียน โดยเน้นเขียนให้ถูกโอกาสและสถานที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างระเบียบวินัยในสังคม
11. การอ่านบทรื่องกรองและการอ่านเป็นทำนองเสนาะให้ถูกต้องไพเราะ ทำให้เกิดความชื่นชมทั้งผู้อ่านและผู้ฟังทั้งยังเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมทางภาษาด้วย

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามได้
2. อ่านในใจแล้วสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
3. อ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ และใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้
4. บอกความหมายของคำ พยางค์ได้ถูกต้องและสามารถชี้คำและพยางค์ได้ถูกต้อง
5. บอกความหมายของกลุ่มคำหรือวลีได้ถูกต้องและสามารถชี้กลุ่มคำได้
6. อ่านคำที่มี ร ล และอักษรควบเป็นพยัญชนะต้นได้ถูกต้องชัดเจน
7. มีมารยาทในการฟังและพูด
8. ปฏิบัติให้มีนิสัยที่ดีในการเขียนได้ถูกต้อง
9. ใช้พจนานุกรมเป็นและแต่งประโยคโดยเลือกใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย
10. เขียนแผนภาพโครงเรื่องของนิทาน สามารถนำมาเล่าและเขียนโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน
11. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง สามารถใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ของตัวละครได้
12. คัดและเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว และสวยงามมีระเบียบ
13. อภิปรายเรื่องที่อ่านและหาแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ สามารถเขียนแนวคิดได้ถูกต้อง
14. สามารถลำดับโครงสร้างของเรื่องในบทเรียนได้
15. เขียนบทละครตามที่กำหนดให้แล้วแสดงละครตามบทได้
16. เขียนรายงานและเขียนสร้างสรรค์ได้
17. อ่านบทหรือกรองเรื่อง ชีวิตปู แล้วตอบคำถามบอกข้อคิดของเรื่องได้
18. ปฏิบัติตนในการใช้ห้องสมุดได้ถูกต้องและจัดบันทึกการอ่านหนังสือได้
19. อ่านบทเสริมบทเรียนเรื่อง “ที่ฆาตุฆาต” แล้วเขียนคำถาม คำตอบและข้อคิดของบทเรียนได้

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจแล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ จะช่วยให้เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้สมบูรณ์ และนำไปใช้เล่าเรื่อง เขียนเรื่องได้ดียิ่งขึ้น
2. การรู้จักใช้คำได้ถูกต้อง ตามหน้าที่และความหมาย ช่วยในการแต่งประโยค และสามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์และจัดบันทึกการสัมภาษณ์ได้
3. การรู้จักนำหลักเกณฑ์การสัมภาษณ์ไปใช้และการมีมารยาทในการฟังและพูด จะช่วยให้สื่อสารได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ
4. การรู้จักนำหลักเกณฑ์การเขียนย่อหน้ามาใช้ ช่วยให้การจัดบันทึกมีขั้นตอน น่าอ่านและเข้าใจง่าย
5. การรู้จักแยกแยะ รูปแบบการเขียนจดหมายส่วนตัวช่วยให้การเขียนจดหมายส่วนตัวมีความสมบูรณ์และได้รับความสำเร็จในหารติดต่อสื่อสาร
6. การฝึกอ่านคำยาก หรือคำที่มีปัญหาในการออกเสียงก่อน ช่วยให้อ่านเนื้อเรื่อง ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และชัดเจน
7. ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ช่วยให้สามารถอภิปรายหาแนวคิด เขียนแนวคิด เขียนเรื่องและแสดงบทบาทสมมติได้
8. การฝึกฝนคัดลายมืออย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ จนเกิดความชำนาญช่วยให้คิด และเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงาม และมีระเบียบ
9. คำโฆษณาเป็นข้อความที่ชักชวนให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเชื่อ เพื่อประโยชน์ของผู้เสนอ ผู้ฟังหรือผู้อ่านควรนำไปคิดอย่างมีเหตุผล และควรเสนอคำโฆษณาที่เอื้อประโยชน์ต่อ ผู้อ่านและผู้ฟัง
10. การอ่านโคลงสี่สุภาพและบทร้อยกรองด้วยเสียงธรรมชาติ มีจังหวะและอ่าน ด้วยทำนองเสนาะอย่างถูกต้อง เข้าใจ และไพเราะ ช่วยให้เกิดความชื่นชมและซาบซึ้งในภาษาไทย

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้
2. อ่านในใจแล้วสามารถลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้

3. อ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่อง นำแผนภาพโครงเรื่องมาเล่า และเขียนเรื่องได้
4. อ่านเรื่องแล้วบอกใจความสำคัญได้
5. บอกชนิดของประโยคและสามารถแต่งประโยคชนิดต่าง ๆ ได้
6. ระบุหลักเกณฑ์การสัมภาษณ์และสามารถสัมภาษณ์ และจัดบันทึกการสัมภาษณ์ได้
7. มีมารยาทในการฟังและพูด
8. ระบุหลักเกณฑ์การเขียนย่อหน้าและสามารถเขียนย่อหน้าได้
9. ใช้คำให้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำและความหมายได้
10. วิเคราะห์รูปแบบการเขียนจดหมายส่วนตัวและเขียนจดหมายส่วนตัวได้
11. อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจน
12. อภิปรายเรื่องที่อ่านและหาแนวคิด และเขียนแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
13. เขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ และแสดงบทบาทสมมติได้
14. คัดและเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงาม และมีระเบียบ
15. ฟังคำโฆษณาชวนเชื่อแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นได้
16. เขียนโฆษณาสินค้าได้
17. อ่านโคลงสี่สุภาพเป็น ทั้งเสียงธรรมดา มีจังหวะ และอ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง
18. อ่านบทร้อยกรอง และบทอ่านเสริมบทเรียน แล้วสรุปสาระสำคัญได้

บทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจจะมีประสิทธิภาพได้ เมื่อผู้อ่านสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญ และเรียงลำดับเรื่องได้
2. การทำแผนภาพโครงเรื่องได้ถูกต้อง จะสามารถนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสื่อสารจะได้ผลดี ถ้าผู้ฟังและผู้พูดมีมารยาทในการฟัง การพูด
4. การเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเอง ผู้เขียนต้องสามารถเล่าความรู้สึกหรือการกระทำ เรียงลำดับเหตุการณ์ โดยใช้คำหรือสำนวนภาษาที่สื่อความหมายได้ชัดเจน
5. การอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่วและสามารถถ่ายทอดอารมณ์ตามเรื่องที่อ่าน เป็นการสื่อความหมายไปสู่ผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. การรู้จักใช้ เก็บรักษา และซ่อมแซมหนังสือได้ถูกต้องเป็นการส่งเสริมการสร้างนิสัยรักการอ่านและสร้างนิสัยที่ดีในการอ่านด้วย
7. การฟังคำชักชวนปลุกใจ แล้วสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นได้ เกิดจากการฝึกฝนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สถานการณ์จริง และสถานการณ์จำลอง
8. การรู้ความหมายของคำในบทหรือทรงหรือบทอ่านเสริมบทเรียน จะช่วยให้จับใจความสำคัญ เขียนย่อเรื่องและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์

1. มีมารยาทในการฟังและการพูด
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
3. อ่านในใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้
4. เขียนเรื่องตามแนวคิดของเรื่อง บึงนกน้ำได้
5. อธิบายความหมายและเลือกใช้คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ และสำนวนภาษาได้
6. ใช้ภาษาในการพูดอธิบายเหตุผลได้
7. แต่งประโยคหรือข้อความโดยเลือกใช้คำที่กำหนดได้ถูกต้อง
8. อ่านและใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง
9. เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองได้
10. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้
11. ปฏิบัติตนในการใช้ เก็บรักษาและซ่อมแซมหนังสือได้ถูกต้อง

12. ฟังคำชักชวนปลุกใจ แล้วสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นได้
13. อ่านบทร้อยกรองเรื่อง โทษของการพนัน แล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิด จากบทร้อยกรองได้
14. เขียนย่อเรื่องและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง สุราเมรัย ได้

บทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจ แล้วบอกเหตุการณ์ของเรื่องได้ตามลำดับและสามารถตั้งคำถามและคำตอบได้ ช่วยให้เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องเดิมได้ดี
2. การมีมารยาทในการฟังและการพูดช่วยให้ได้ข้อมูลและแนวคิดเพิ่มขึ้น
3. การรู้ชนิดและความหมายของคำบุพบท สันธาน และอุทาน และรู้จักเลือกใช้คำดังกล่าวช่วยให้การแต่งประโยคมีถ้อยคำสำนวนที่มีความหมายถูกต้องเหมาะสมกับข้อความหรือเหตุการณ์
4. การรู้วิธีหาใจความสำคัญของย่อหน้าและสามารถบอกใจความสำคัญของย่อหน้าได้ถูกต้อง ช่วยในการสรุปแนวคิดของเรื่อง
5. การเขียนอักษรย่อได้ถูกต้อง ทำให้การสื่อความหมายทางภาษาระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกัน
6. ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่องและหัวข้อเรื่องย่อย ช่วยในการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของบทความและการเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม
7. การอ่านออกเสียงอย่างมีคุณภาพ เน้นการอ่านที่ถูกต้องและการรู้จักใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเรื่อง เป็นการสื่อสารให้ผู้อื่นฟังอย่างเข้าใจ
8. การมีนิสัยรักการอ่านช่วยให้มีความรู้กว้างขวาง ได้แนวคิดจากเรื่องที่อ่าน และสามารถนำความรู้แนวคิดเหล่านั้นมาอภิปรายและนำมาเขียนคำแนะนำ ตักเตือน สั่งสอน

9. การคัดลายมือและเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว และสวยงาม มีระเบียบช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

10. การกรอกแบบรายการต่าง ๆ โดยกรอกข้อความให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นระเบียบเรียบร้อยจะทำให้ใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

11. การเข้าใจความหมายของคำและการฝึกอ่านคำยากในบทร้อยกรอง ช่วยให้จับใจความสำคัญของบทร้อยกรอง และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ไพเราะ

จุดประสงค์

1. อ่านใจแล้วสามารถตอบคำถามได้และบอกเหตุการณ์ของเรื่องได้ตามลำดับ
2. อ่านใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
3. มีมารยาทในการฟังและการพูด
4. ทำแผนภาพโครงเรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข เขียนปรับเรื่องใหม่ได้ตามแนวคิดเดิม
5. บอกความหมายของบุพพท สันธาน อุทาน ได้และสามารถบอกชนิดของคำทั้งสามชนิดได้ถูกต้อง
6. รู้วิธีหาใจความสำคัญของย่อหน้าและสามารถบอกใจความสำคัญของย่อหน้าได้ถูกต้อง
7. เขียนอักษรย่อได้ถูกต้อง
8. รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความหรือเหตุการณ์
9. แต่งประโยคโดยใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย
10. เขียนแผนภาพโครงเรื่องของบทความ สามารถนำมาเล่าและเขียนโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน
11. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง สามารถใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่อง
12. อภิปรายเรื่องที่อ่าน จากบทอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง การสร้างตนเอง หาแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ สามารถเขียนแนวคิดได้ถูกต้องและมีนิสัยรักการอ่าน
13. คัดและเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว และสวยงาม มีระเบียบ
14. เขียนคำแนะนำสั่งสอน คำแนะนำตักเตือนได้
15. กรอกแบบคำร้องเรื่องการแจ้งเกิดและการแจ้งตายได้

16. จับใจความสำคัญของบทร้อยกรองและอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

บทที่ 5 เรื่อง บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุคริพหักฉัตร

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ และอ่าน เขียนได้ เป็นประโยชน์ ทำให้อ่านเรื่องได้เข้าใจ สามารถตอบคำถามและเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์
2. การอ่านในใจ โดยอ่านแบบสำรวจ อ่านอย่างพินิจพิจารณา และมีการอภิปรายวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน จะช่วยให้เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อใช้ในการเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. การรู้จักคำและความหมายของคำราชาศัพท์ตามชนิดของคำ จะช่วยให้ใช้คำและนำคำไปแต่งประโยคได้ถูกต้องตามความหมาย
4. การเข้าใจลักษณะของบทร้อยกรองและสามารถต่อคำคล้องจองได้ จะช่วยให้อ่านบทร้อยกรองได้ง่ายและเข้าใจมากขึ้น
5. การแต่งกายพิธี ๑๑ ผีกจากการสังเกตลักษณะ และวิธีแต่งให้เข้าใจก่อนแล้วจึงฝึกเขียน โดยเน้นในเรื่องการสัมผัสคำให้ถูกต้อง
6. การฝึกอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยฝึกอ่านคำยาก และกำหนดเกณฑ์ในการอ่านจะทำให้อ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และนำไปสู่การคัด เขียนคำ และข้อความได้ถูกต้องรวดเร็วยิ่งขึ้น
7. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และรู้จักใช้เหตุผลประกอบความคิด สามารถสรุปข้อคิดและอธิบายความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
8. การฝึกเขียนคำแนะนำบุคคล เป็นการฝึกทักษะในการเขียนและนำไปสู่การพูดแนะนำบุคคลได้อย่างคล่องแคล่ว
9. การอ่านบทร้อยกรองและการอ่านบทอ่านเสริมบทเรียน ทำให้เพิ่มพูนทักษะในการฝึกจับใจความสำคัญ การอภิปรายข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และมีความบันเทิงในการอ่าน

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำที่ใช้ในบทเรียนได้
2. อ่านเข้าใจแล้วจับใจความของเรื่องได้ สามารถตอบคำถามและเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์
3. อ่านเข้าใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้
4. อธิบายความหมายของคำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยาได้
5. แต่งประโยคโดยเลือกคำใช้ได้ถูกต้องตามความหมาย
6. อ่านบทหรือยกทรงประเภทกลอนบทละครได้
7. ต้อคำคล้องจองและเขียนคำคล้องจอง 2 คำ 3 คำ และ 4 คำได้
8. แต่งกาพย์ยานี ๑๑ ได้
9. อ่านออกเสียงบทเรียนได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
10. กัด เขียน คำ และข้อความได้ถูกต้อง สวยงาม รวดเร็วและมีระเบียบ
11. อภิปรายเรื่องที่อ่านและหาแนวคิดของเรื่องได้
12. เขียนอภิปรายความคิดเชิงเหตุผลได้
13. เขียนแนะนำเกี่ยวกับบุคคลได้
14. อ่านบทหรือยกทรงเรื่อง ศรีธนญชัย แล้วย่อเรื่องและสรุปข้อคิดจากเรื่องได้
15. อ่านบทอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง สมันติตรส แล้วเขียนเรื่อง ย่อเรื่อง และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

บทที่ 6 เรื่องครั้งหนึ่งยังจำได้

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านเข้าใจ โดยศึกษาคำยาก ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน และอ่านอย่างพิถีพิถันจะทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน สามารถตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และนำไปเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

2. การอภิปรายข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน นอกจากเป็นการฝึก การคิดอย่างมีเหตุผลแล้วยังได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อีกด้วย
3. การสังเกตลักษณะของประโยคแล้วอภิปรายสรุปความหมาย จะทำให้สามารถแต่งประโยคและจำแนกส่วนประกอบของประโยคได้อย่างถูกต้อง
4. การฟังหรืออ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ ก่อน แล้วจึงฟังหรืออ่านเพื่อจับใจความสำคัญแล้วจดบันทึกไว้ จะทำให้สรุปเรื่องราวที่อ่านหรือฟังได้
5. การเขียนแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้องเหมาะสม ต้องรู้จักวิเคราะห์ข้อความและใช้เหตุผลประกอบ
6. การอ่านแผนที่ต้องเข้าใจสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนที่ได้อย่างถูกต้อง
6. การเขียนรายงานที่ถูกต้องสมบูรณ์ ควรมีการเตรียมการยกร่างข้อเขียนปรับปรุงแก้ไข เรียบเรียง ตรวจสอบ และจัดทำข้อเขียนให้สมบูรณ์
8. การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการฝึกอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ทำให้ฝึกการอ่านได้สะดวก เป็นไปตามความมุ่งหมายและการฝึกคัด เขียน หลังการฝึกอ่าน จะช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านและเขียนมากขึ้น
9. การฝึกอภิปรายข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน นอกจากเป็นการฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลแล้ว ยังได้แนวคิดที่เป็นประโยชน์อีกด้วย
10. การเขียนรายงานผู้เขียนต้องรู้จักหาแหล่งความรู้ รวบรวมบันทึกความรู้ และเรียบเรียงส่วนต่าง ๆ ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบการทำรายงาน
11. การฝึกอ่านออกเสียงตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น และการคัด เขียน คำหรือข้อความที่อ่านจะช่วยให้อ่านได้ถูกต้องคล่องแคล่วมากขึ้น
12. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน และเพลงพื้นเมืองที่กำหนดให้ ผู้อภิปรายจะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังโดยการจับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
13. การหาความหมายของคำจากพจนานุกรม แล้วนำมาฝึกแต่งประโยคจะทำให้เข้าใจความหมายของคำและนำไปใช้ได้ถูกต้อง
14. การฝึกเขียนบันทึก เขียนคำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่เป็นการฝึกทักษะในการเขียนและการฝึกเขียนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เป็นการสร้างนิสัยที่ดีในการเขียน
15. การอ่านบทร้อยกรองและอ่านบทอ่านเสริมบทเรียน เน้นการเข้าใจความ

หมายของบทร้อยกรอง การจับใจความสำคัญ การสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และการปลูกฝังนิสัยที่ดีในการอ่าน

จุดประสงค์

1. อ่านใจแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และอภิปรายเรื่องที่อ่านได้
2. อภิปรายและเขียนสรุปข้อคิดจากบทเรียนได้
3. อ่านใจ แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
4. อธิบายและแต่งประโยคความเดียวได้
5. แต่งประโยคสองส่วนและประโยคสามส่วนได้
6. จำแนกส่วนของประโยคตามที่กำหนดให้ได้
7. แต่งประโยคที่มีส่วนขยายได้
8. ฟังและอ่านเรื่องที่กำหนดให้ และสามารถสรุปใจความสำคัญได้
9. เขียนแสดงความคิดเห็นประกอบเหตุผลได้
10. เขียนและอ่านแผนที่ตามที่กำหนดให้ได้
11. เขียนรายงานที่กำหนดให้ตามรูปแบบของการเขียนรายงานได้
12. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อเรื่องที่อ่าน

13. เขียนตามคำบอกได้
14. คัดลายมือถูกต้อง รวดเร็ว เป็นระเบียบ สวยงาม
15. เขียนบทละครและแสดงละครได้
16. ใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
17. เขียนบันทึกตามที่กำหนดให้ได้ และปฏิบัติตนให้มีนิสัยที่ดีในการเขียนได้

ถูกต้อง

18. เขียนคำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ได้
19. เลือกอ่านหนังสือในห้องสมุดแล้วเขียนใจความสำคัญลงในบัตรบันทึกได้
20. ฟังเพลงพื้นเมือง แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้
21. อ่านและอธิบายความหมายของบทร้อยกรองได้

22. อ่านเสริมบทเรียนแล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดของเรื่องได้

บทที่ 7 เรื่อง ร้านค้าริมทาง

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจ โดยการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์และแนวคิดพื้นฐานของเรื่องแล้วฝึกอ่านตามจุดมุ่งหมาย จะทำให้จับใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง นำไปใช้ได้ดีในการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง อ่านเรื่องและเขียนเรื่อง
2. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับประโยคความรวม ต้องศึกษาลักษณะของประโยคสรุปหลักเกณฑ์ วิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค
3. การเขียนย่อความ เรียงความ จะต้องเข้าใจรูปแบบวิธีการเขียนและฝึกเขียนโดยใช้ถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องเหมาะสม
4. การพูดโต้ว่าที นอกจากใช้นั้นตอนและวิธีที่ถูกต้องแล้ว ยังเน้นการใช้คำพูดโต้แย้งที่มีเหตุผล โดยคำนึงถึงมารยาทในการฟังและพูดควบคู่กันไป
5. การอ่านออกเสียงด้วยการสำรวจคำยาก การแบ่งวรรคตอนก่อนอ่าน การคัดเขียนคำ ข้อความที่อ่านหลังการอ่านจะช่วยให้อ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่ว
6. การฝึกอภิปรายข้อคิดของบทเรียน ช่วยฝึกทักษะในการฟัง การพูดและการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
7. การแสดงบทบาทสมมติและการละเล่นพื้นเมืองเป็นกิจกรรมทางภาษาที่เน้นการฝึก การพูด การใช้ภาษาและความสนุกเพลิดเพลิน
8. การเขียนกรอกแบบรายการต่าง ๆ ให้ถูกต้อง และการเขียนคำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งของเป็นการฝึกทักษะการเขียน เพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน
9. การอ่านบทร้อยกรองและการอ่านเสริมบทเรียนช่วยเพิ่มพูนทักษะในการอ่านออกเสียง การอ่านในใจและการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำ และกลุ่มคำที่ใช้ในบทเรียนได้
2. อ่านเข้าใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. อ่านเข้าใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องและใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้
4. แต่งประโยคความรวมโดยเลือกใช้คำเชื่อมได้ถูกต้อง
5. เขียนย่อความได้
6. มีมารยาทในการฟังและพูด
7. โต้ว่าที่ได้ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการ
8. เขียนเรียงความจากโครงเรื่องและแผนภาพหัวข้อเรื่องได้
9. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่านได้
10. คัด เขียนคำและข้อความได้ถูกต้อง สวยงาม รวดเร็ว และมีระเบียบ
11. อภิปรายเรื่องที่อ่าน หาแนวคิดและเขียนแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
12. แสดงบทบาทสมมติและการแสดงพื้นเมืองได้
13. กรอกแบบรายการในแบบฝึกและถอนเงินได้ถูกต้อง
14. เขียนคำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งของได้
15. อ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน แล้วสรุปสาระสำคัญได้

บทที่ 8 เรื่อง ราชาริราช ตอนสมิงพระรามอาสา

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความสามารถในการอ่าน การเขียนคำ และกลุ่มคำได้เป็นอย่างดี
2. การอ่านเข้าใจแล้วสามารถตอบคำถาม บอกที่มาของเรื่อง เล่าเรื่อง แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านเข้าใจ

3. การเขียนวันวรรคตอนและการใช้เครื่องหมายกำกับคำหรือข้อความได้ถูกต้อง จะทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
4. การพูดจูงใจให้ผู้ฟังมีความคิดเห็นคล้ายตาม จะต้องรู้ขั้นตอนในการพูดและฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ
5. การเขียนบัตรเชิญ บัตรอวยพรในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย
6. สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ เป็นถ้อยคำที่ใช้ในการพูดและการเขียน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทย ดังนั้นคนไทยทุกคนควรอ่าน เขียน และใช้ให้ถูกต้อง
7. การอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน เป็นการสื่อความหมายไปสู่ผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. การสื่อความหมายในการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องฝึกหัด เขียนคำและข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงามและมีระเบียบอยู่เสมอ
9. การอภิปรายและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านมีวิจาร์ณญาณในการอ่านมากขึ้น
10. การเขียนเพื่อสื่อสารที่ดี ผู้เขียนต้องมีความสามารถในการเขียนอธิบายตามความคิดเชิงเหตุผล
11. การเล่นเกมแบบเป็นการพัฒนาทักษะ การสื่อความหมายด้วยภาพประกอบ และเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพด้วย
12. การละเล่น หมายถึง การเล่นพื้นเมืองของไทย ซึ่งคนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ไว้ด้วยการฝึกและแสดงการเล่น
13. การอ่านบทร้อยกรองหรือการอ่านทำนองเสนาะ จะช่วยให้ผู้อ่านและผู้ฟังเกิดความซาบซึ้งในบทประพันธ์ที่อ่านยิ่งขึ้น
14. การอ่านบทอ่านเสริมบทเรียน เป็นการฝึกทักษะในการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และอธิบายตามความหมายของคำและกลุ่มคำที่ใช้ในบทเรียนได้
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม บอกที่มาของเรื่องและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

ได้

3. อ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

4. มีมารยาทในการฟังและพูด

5. เขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง

6. เขียนเครื่องหมายกำกับคำหรือข้อความได้ถูกต้อง

7. อธิบายขั้นตอนการพูดจูงใจและฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

8. เขียนบัตรเชิญและคำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

9. อ่านและใช้สำนวนภาษาได้อย่างถูกต้อง

10. เขียนคำขวัญได้

11. อ่านออกเสียงบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับ

เรื่องที่อ่าน

12. คัด เขียน คำ และข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงาม และมีระเบียบ

13. อภิปรายเรื่องที่อ่านและสรุปข้อคิดของเรื่องอย่างมีเหตุผลได้

14. เขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลได้

15. เล่นเลียนแบบตามที่กำหนดให้ได้

16. แสดงการละเล่นต่าง ๆ ได้

17. อ่านบทหรือกรองเรื่อง แม่น้อยน้อยของข้อเอง แล้วตอบคำถามได้

18. อ่านบทอ่านเสริมบทเรียนเรื่องผลแห่งความดีแล้วจับประเด็นของเรื่องและ

สรุปข้อคิดเห็นจากเรื่องได้

บทที่ 9 เรื่อง ระเบียบวินัยดีเยี่ยมมีสุข

เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจจะมีประสิทธิภาพได้ดี เมื่อผู้อ่านสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความสำคัญและเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. การสื่อสารจะได้ผลดี ถ้าผู้ฟังและผู้พูดมีมารยาทในการฟังและการพูด

3. การทำแผนภาพโครงเรื่องและการใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่อง เขียนเรื่องเป็นการสร้างทักษะที่นำไปสู่การเขียนเรียงความและย่อความ

4. การบอกลักษณะของคำสุภาพ การใช้ถ้อยคำสุภาพได้ถูกต้อง จะนำไปสู่การใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล

5. การตั้งคำถามได้ถูกต้องเป็นการช่วยให้การสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การพูดโทรศัพท์ที่ได้ถูกต้อง จะช่วยให้การสื่อสารรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

7. การสื่อความหมายในการเขียนให้มีประสิทธิภาพได้ดี ต้องรู้และเข้าใจ

ลักษณะ วิธีการเขียน ย่อหน้า และการเขียนย่อหน้า

8. การเขียนเรียงความได้ถูกต้องตามรูปแบบ เป็นการสื่อความในการเขียน เพื่อให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจเรื่องราวตามที่ต้องการ

9. การอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน เป็นการสื่อความหมายไปสู่ผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. การสื่อความหมายในการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องฝึกคัด เขียนคำและข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงามและมีระเบียบอยู่เสมอ

11. การบอกสาระสำคัญในการฟังพจนานุกรมเทศนาได้ จะช่วยให้มีความเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาได้มากยิ่งขึ้น

12. การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ต้องเขียนข้อความให้ถูกต้อง ชัดเจน และสื่อความหมายได้

13. การอ่านบทร้อยกรอง แล้วสามารถเขียนอธิบายเป็นร้อยแก้วได้อย่างสละสลวย เป็นการเสริมสร้างให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและซาบซึ้งในบทร้อยกรองนั้น

14. การอ่านบทอ่านเสริมบทเรียน เป็นการฝึกทักษะในการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน

จุดประสงค์

1. อ่านเข้าใจแล้วสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้

2. อ่านเข้าใจแล้วจับใจความ สรุปสาระสำคัญของข้อความ และสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้

3. มีมารยาทในการฟังและพูด
4. อ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
5. บอกลักษณะของคำสุภาพและใช้ถ้อยคำสุภาพได้ถูกต้อง
6. ใช้คำถามได้ถูกต้อง
7. พูดโทรศัพท์ได้ถูกต้อง
8. บอกลักษณะการเขียนย่อหน้า และเขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง
9. เขียนเรียงความได้ถูกต้องตามรูปแบบ
10. อ่านออกเสียงเรื่องในบทเรียนได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
11. ทำแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง ระเบียบวินัยดีเยี่ยมมีสุข แล้วเขียนปรับเรื่องใหม่ตามแนวคิดเดิมได้
12. คัดและเขียนคำหรือข้อความได้ถูกต้อง รวดเร็ว สวยงาม และมีระเบียบ
13. ฟังพระธรรมเทศนา แล้วสามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องได้
14. กรอกรบบคำร้องขอย้ายที่อยู่ได้ถูกต้อง
15. อ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนอธิบายเป็นร้อยแก้วที่สละสลวยได้
16. อ่านบทเสริมบทเรียนเรื่อง สัทธิธรรมชาติผสมอาหาร แล้วเขียนคำถาม คำตอบ และข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้

บทที่ 10 เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนพลายงามทูลขอโทษขุนแผน เวลาเรียน 30 คาบ

สาระสำคัญ

1. การอ่านในใจจะมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้อ่านสามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญ สรุปเรื่องเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องได้
2. การสื่อสารจะได้ผลดี ถ้าผู้ฟังและผู้พูดมีมารยาทในการฟังและการพูด
3. การรู้ลักษณะวิธีการในการประชุมกลุ่มย่อยจะช่วยให้การดำเนินการประชุมเป็นไปด้วยดี และทำให้ได้ผลการประชุมชัดเจน

4. การรู้ลักษณะและวิธีการในการประชุมกลุ่มย่อย จะช่วยให้การดำเนินการประชุมเป็นไปด้วยดี และได้ผลของการประชุมชัดเจนขึ้น
5. การสื่อสารด้านการเขียนจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้เขียนต้องเข้าใจวิธีการแสดงความคิดเห็นและสามารถเขียนแสดงความคิดเห็น
6. การเขียนจดหมายเป็นการสื่อสารด้านการเขียนประเภทหนึ่ง
7. การอ่านออกเสียง การอ่านบทร้อยกรอง และการอ่านทำนองเสนาะได้ไพเราะถูกต้องชัดเจนแล้วเขียนอธิบายเรื่องได้ เป็นการเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางภาษาและความเป็นไทย
8. การสื่อความหมายในการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องฝึกคัดเขียนให้ถูกต้องรวดเร็ว สวยงาม และมีระเบียบอยู่เสมอ
9. การอภิปรายลักษณะของตัวละคร เขียนบทละครและแสดงละคร เป็นการฝึกทักษะ การสื่อสารในการพูด การเขียน และการใช้ภาษาท่าทางที่มีประสิทธิภาพ
10. การฟังเพลงไทยเดิมและบทร้องเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้ จะก่อให้เกิดความซาบซึ้งในเพลงและบทร้องที่ฟัง เป็นการช่วยรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
11. การอ่านบทอ่านเสริมบทเรียน แล้วทำแผนภาพโครงเรื่อง นอกจากเป็นการฝึกทักษะในการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านแล้ว ยังช่วยฝึกทักษะในการย่อความด้วย

จุดประสงค์

1. อ่านในใจ แล้วสามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องแล้วสรุปเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านในใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้
3. มีมารยาทในการฟังและการพูด
4. สรุปลักษณะและวิธีการประชุมย่อยได้
5. ประชุมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนพลาโยฆามทูลขอโทษขุนแผน แล้วนำผลการประชุมมารายงานได้
6. อธิบายวิธีเขียนแสดงความคิดเห็นแล้วเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่กำหนดให้ได้

7. อ่านเรื่อง หนองคายถิ่นไทยลาว ทำแผนภาพโครงเรื่อง และนำไปใช้เป็นแนวทางการพูด การเขียนได้

7. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยปรับจากแผนภาพโครงเรื่องเรื่อง หนองคายถิ่นไทยลาว แล้วนำมาพูดและเขียนได้

9. เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้

10. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง และอ่านทำนองเสนาะได้

11. คัดลายมือและเขียนตามคำบอกจากคำหรือข้อความได้ถูกต้องรวดเร็ว

สวยงามมีระเบียบ

12. อภิปรายลักษณะของตัวละครตามที่กำหนดให้

13. เขียนบทละครเรื่อง ชุนช่างขุนแผน ตอนพลายงามทูลขอโทษขุนแผน แล้วนำมาแสดงละครได้

14. ฟังเพลงไทยเดิม แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้

15. ฟังบทร้องเกี่ยวกับการเล่นของเด็กได้

16. อ่านบทร้อยกรองเรื่องชมธรรมชาติ แล้วเขียนอธิบายเนื้อเรื่องได้

17. อ่านบทอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง ป่าพรุผืนสุดท้ายของประเทศไทยแล้วทำแผนภาพโครงเรื่องและย่อเรื่องได้

**ส่วนที่ 2 ตัวอย่างการเขียนโครงสร้างแผนการสอนภาษาไทยบทที่ 1 เรื่อง ให้
ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว**